

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie z zażalenia A. T. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Olkuszu z dnia 25 lipca 2024 roku sygn. akt [...]
o odmowie wszczęcia dochodzenia z urzędu,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 26 listopada 2024 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Olkuszu zawartego w postanowieniu
z 23 października 2024 r. sygn. akt II Kp 240/24
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**uwzględnić wniosek i sprawę Sądu Rejonowego w Olkuszu
sygn. akt II Kp 240/24, przekazać do rozpoznania Sądowi
Rejonowemu w Dąbrowie Górniczej.**

UZASADNIENIE

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy w Olkuszu wskazuje, że zaskarżonym przez A. T. postanowieniem prokurator odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie czynów zabronionych na jej szkodę, których dopuścić się mieli m.in. sędziowie orzekający w Sądzie Rejonowym w Olkuszu, co więcej - pokrzywdzona sugeruje istnienie swego rodzaju „układu”, w którym Sąd Rejonowy w Olkuszu, Prokuratura Rejonowa w Olkuszu oraz inne miejscowe urzędy działają na jej szkodę. W treści zażalenia A. T. wprost wskazuje na Sąd Rejonowy

w Olkuszu jako organ, który „pociąga sznurki” i nakazuje innym instytucjom działać na jej szkodę. Nadto pokrzywdzona w piśmie uzupełniającym zażalenie wskazała sędziego Sądu Rejonowego w Olkuszu X.Y. jako sprawcę przestępstwa.

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu Rejonowego w Olkuszu, zasadne jest rozważenie przełamania właściwości miejscowej w tej sprawie i przekazania jej do rozpoznania innemu sądowi, albowiem wskazane w zażaleniu okoliczności powodują sytuację, w której niezależnie od sposobu rozstrzygnięcia sprawy, tak po stronie uczestników postępowania, jak i w odbiorze społecznym, pojawić się mogą realne wątpliwości co do tego, czy rozpoznanie sprawy wolne było od jakichkolwiek poza procesowych wpływów.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 37 k.p.k. powodem przekazania sprawy przez Sąd Najwyższy innemu sądowi równorzędnemu może być tylko dobro wymiaru sprawiedliwości. Oczywistą jest rzeczą, iż jest to przesłanka o charakterze ogólnym i wybitnie ocenna. Odnosząc się do niej, Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie przyjmuje, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu mogą uzasadniać powody związane z ujemnym wpływem na swobodę orzekania lub które mogą stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny (*por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 1995 r. sygn. akt III KO 34/95, OSNKW 1995, z. 9-10; z 17 maja 2001 r. sygn. akt IV KO 21/01, OSNKW 2001, z. 7- 8, poz. 58*). Dobro wymiaru sprawiedliwości może także uzasadniać uruchomienie trybu określonego w art. 37 k.p.k. wtedy, gdy „w następstwie konkretnych okoliczności może powstać w społecznym odbiorze przekonanie (nawet błędne), że sprawa nie zostanie bezstronnie rozpoznana” (*por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 grudnia 1999 r. sygn. akt III KO 98/99, Prokuratura i Prawo – Orzecznictwo, Nr 2000, z 3, poz. 7, z 5 stycznia 2001 r. sygn. akt III KO 105/00, nie publ.; z 12 lutego 2002 r. sygn. akt V KO 3/02, nie publ.*). Odróżnić można zatem dwie zasadnicze grupy ujemnych następstw w odniesieniu do sfery bezstronności sędziowskiej, które *in concreto* mogą przemawiać za przyjęciem, iż dobro wymiaru sprawiedliwości może doznać uszczerbku przez rozpoznanie sprawy przez sąd zgodnie z zasadą

właściwości miejscowej, odnoszące się do „wewnętrznej” sfery sędziowskiej bezstronności tj. zdolności konkretnego sądu do obiektywnego rozpoznania sprawy oraz negatywne następstwa odnoszące się do zewnętrznej sfery bezstronności sędziowskiej tj. postrzegania sądu jako bezstronnego przez opinię publiczną (*por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2003 r. sygn. akt IV KO 61/02 nie publ.*).

Mając na względzie tak rozumiane pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości, Sąd Najwyższy uznał, iż okoliczności przedstawione w uzasadnieniu postanowienia Sądu Rejonowego w Olkuszu mogą powodować powstanie w odbiorze społecznym przekonania o braku warunków do bezstronnego rozpoznania niniejszej sprawy i z mocy art. 37 k.p.k. postanowił przekazać tę sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Dąbrowie Górniczej tj. sądowi spoza obszaru objętego właściwością apelacji krakowskiej, do której należy Sąd Rejonowy w Olkuszu.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[J.J.]

[ał]